

Discussiun en trais linguas

Tobias Rettich tschertga l'opiniun da la regenza pertutgant translaziun simultana

■ (anr/ac) Il deputà Tobias Rettich (ps, Tschintg Vitgs) s'engascha vinavant per la translaziun simultana en il cussegl grond ed ha inoltrà ina dumonda a la regenza grischuna. El vul savair da la regenza sch'ella vesia en la pratica actuala ina discriminaziun dal rumantsch e talian. Il deputà Tobias

Rettich ha rendì attent en sia dumonda inoltrada a chaschun da la sessiun passada dal cussegl grond a la trilinguitad grischuna ed a l'incarica dal chantun da promover quella. Ed el è da l'opiniun ch'il cussegl grond possedia ina funcziun d'exempel en quest connex. Rettich constatescha en sia dumonda ch'i na saja betg pussaivel a deputadas e deputads da lingua rumantscha e taliana da s'exprimer en la debatta en lur lingua materna. Il cuntegn da quell'explicaziun per talian e rumantsch saja complex e gist ils commembers dal parlament da lingua tudestga na possian betg suandar. Il deputà attestescha a deputadas e deputads da lingua taliana dad avair magari fadia da suandar las explicaziuns tudestgas. Rettich renda attent en sia dumonda als ulteriurs chantuns svizzers cun pliras linguas uffizialas sco ils chantuns Berna, Vallais u Friburg che sajan confruntads cun medemas sfidas. En quels chantuns vegnian las debattas transladas a moda simultana, uschia che deputadas e deputads possian s'exprimer en lur lingua. Rettich è da l'avis ch'il cuntegn da las debattas s'augmenta uschia e las barrieras linguisticas vegnian eliminadas. El constatescha vinavant en sia dumonda a la regenza ch'il chantun Grischun na saja betg sa fatschentà enfin uss cun quel svilup e Rettich vul savair da la regenza grischuna co

Tobias Rettich, il deputà da la ps dals Tschintg Vitgs, s'engascha per ina translaziun simultana en il cussegl grond ed ha inoltrà ina dumonda a la regenza grischuna.

FOTO Y. BÜRKL

ella vesia l'introducziun dad ina translaziun simultana en il parlament grischun a moda pragmatica e cunvegna. Ed il deputà vul medemamain savair quant chara che l'introducziun dad in tal sistem fissia e sche la pussaivladad da nizegiar sinergias entras il diever da sistems applitgads en auters chantuns è avant maun. Vinavant vul Rettich dudir da la regenza grischuna sch'ella vesia en la pratica actuala ina discriminaziun dal

rumantsch e talian e co la regenza veglia ademplir sia funcziun d'exempel visavi ad ulteriurs chantuns bilings.

Spanegià sin la resposta

Tar la Lia Rumantschia han ins preni enconuschientscha da la dumonda pertutgant ina translaziun simultana en il cussegl grond e sco quai che *Andreas Gabriel* ha explitgà saja la Lia Rumantscha era fitg spanegiada sin la resposta da la re-

genza ed el ha ditg ch'ins vegnia a leger quella cun grond interess. Gabriel ha discurre dad in impurtant gremi e manegià il cussegl grond nua che relevantas decisions crodian che pertutgian l'entir chantun e sia populaziun. Ina discussiun en trais linguas en il parlament grischun pussaivla entras ina translaziun simultana pudessia rinforzar l'identitad trilingua dal chantun e sensibilisar pli fitg per las sfidas dad ina tala trilinguitad. Il repre-

schentant da la Lia Rumantscha ha discurre dad in ferm signal da slargar il radius linguistic en il parlament enten desister dad ina discussiun pli u main sulet per tudestg. Gabriel è dal maini ch'il problem na giaschia betg primarment tar deputadas e deputads da lingua taliana ed anc main tar deputadas e deputads da lingua rumantscha che chapeschian bain las explicaziuns tudestgas. La part tudestga per gronda part dentant betg la lingua taliana e rumantscha. Tscherts dubis ha il represchentant da la Lia Rumantscha davart la prioritad dad ina translaziun simultana en il cussegl grond pertutgant la finanziaziun ed el sa dumonda sch'i na dettia betg secturs da la promozion linguistica nua ch'ils daners sajan pli da basegns.

Resalvas enconuschentas

Rettich ha discurre dad in ferm sustegn da la vart taliana grischuna en il cussegl grond per sia intervenziun a favur da la translaziun simultana. Il deputà ha, en discurs cun la gruppa rumantscha en il cussegl grond, sentì tschertas resalvas ed ils dubis ch'in'eventuala introducziun da la translaziun simultana pudessia succeder sin donn e cust da l'ulteriura promozion linguistica. Vul dir ch'els daners per la translaziun vegnessian spargnads tar in'otra sparta da la promozion per betg augmentar las expensas chantunales. Il deputa è bain cunscient da las resalvas rumantschas ed ha annunzià sia prontadad da contribuir ad in concept per in'introducziun dad ina translaziun simultana en il cussegl grond da cuminanza cun las parts linguisticas rumantschas e talianas represchentadas en il parlament.